

, dn. 1 kwietnia 2026 r

Wnioskodawca:

Adresat: Minister Infrastruktury

ul. Chałubińskiego 4/6

00-928 Warszawa

PETYCJA W INTERESIE PUBLICZNYM

**Petycja w sprawie systemowego naruszania praworządności przez Prezesa ULC:
żądanie działań kadrowych, naprawczych środków nadzorczych oraz podjęcia pilnej
inicjatywy legislacyjnej w Prawie lotniczym.**

Działając na podstawie art. 2 ust. 1 i 2 pkt 1 i 2 ustawy o petycjach, w ramach sprawowanego przez Ministra nadzoru nad Prezesem ULC (art. 16 i art. 20 ustawy – Prawo lotnicze - dalej PL), niniejszym wnoszę o:

- 1. Likwidację pozaustawowego systemu zgłoszeń (formularza skarg)** funkcjonującego pod adresem: <https://ulc.gov.pl/urząd/skargi-wnioski/skargi-na-dzialalnosc-lotnicza>. System ten, stworzony bez delegacji ustawowej, stanowi celowe obejście systemów zgłaszania zdarzeń lotniczych (Rozp. UE 376/2014) i służy do nielegalnej inwigilacji.
- 2. Usunięcie z Regulaminu Organizacyjnego ULC § 9 ust. 1 pkt 19**, który nadaje komórkom organizacyjnym kompetencję do wnioskowania do Departamentu Prawno-Legislacyjnego (LEP - obecnie Departament Prawny) o przygotowanie zawiadomień o przestępstwie lub wykroczeniu na podstawie materiału dowodowego gromadzonego wg "odrębnych aktów prawa wewnętrznego". Działanie to prowadzi do obejścia przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego oraz Kodeksu postępowania karnego poprzez tworzenie pozaprawnych procedur gromadzenia materiału dowodowego, pozostających poza jakąkolwiek kontrolą instancyjną i sądową. Przepis ten stanowi pozaprawną podstawę do prowadzenia przez urzędników działań o charakterze dochodzeniowo-śledczym, co stoi w sprzeczności z art. 21 PL oraz konstytucyjną zasadą legalizmu.
- 3. Wymuszenie realizacji obowiązków wynikających z ARA.FCL.250** (obowiązek orzekania administracyjnego), w tym obligatoryjnego wszczęcia postępowania administracyjnego w każdym przypadku powzięcia informacji o możliwym naruszeniu, oraz bezwzględny zakaz angażowania radców prawnych ULC w

procesy karne w charakterze oskarżyciela posiłkowego bez statusu pokrzywdzonego w rozumieniu art. 49 k.p.k.

4. **Zakazanie Prezesowi ULC tworzenia kanałów zgłoszeń alternatywnych wobec systemów z art. 135a i 135c PL**, które poprzez swoją konstrukcję uniemożliwiają personelowi lotniczemu skorzystanie z ochrony przewidzianej w **art. 212a Prawa lotniczego**, co stanowi obejście systemu ochrony zgłaszających wynikającego z Rozporządzenia (UE) nr 376/2014 (Just Culture).
5. **Wstrzymanie prac nad Agencją Lotnictwa Cywilnego (ALC)** do czasu pełnego rozliczenia patologii, przewlekłości i bezprawia w obecnych strukturach ULC. Problemem Urzędu nie jest brak kadr specjalistycznych, lecz systemowe błędy w zarządzaniu i stosowaniu prawa, których zwiększenie budżetu nie naprawi. Przeniesienie **dotychczasowej, skompromitowanej kadry zarządzającej oraz pionu prawno-(legislacyjnego)** do nowej struktury Agencji będzie de facto „**gaszeniem pożaru benzyną**” i doprowadzi do ostatecznej degradacji polskiego lotnictwa pod nowym szyldem. W obecnym stanie faktycznym zmiana formy organizacyjnej nie usunie źródła problemu, jakim jest sposób stosowania prawa.
6. **Wyciągnięcie konsekwencji personalnych (art. 20 ust. 2 i ust.3 PL)** wobec osób odpowiedzialnych za politykę świadomego nękania personelu lotniczego, a także zastosowanie wszelkich innych możliwych środków nadzorczych przysługujących Ministrowi Infrastruktury.
7. **Podjęcie inicjatywy legislacyjnej zmierzającej do doprecyzowania ustawy Prawo lotnicze poprzez:**
 - ustawy zakaz tworzenia przez ULC kanałów zgłoszeń alternatywnych wobec systemów z art. 135a i 135c PL (Rozp. UE 376/2014), co obecnie służy celowemu omijaniu ochrony z art. 212a PL;
 - **wprowadzenie ustawowego obowiązku niezwłocznego wszczęcia procedury administracyjnej (w trybie ARA.FCL.250 dla personelu EASA oraz w trybie analogicznym dla posiadaczy świadectw kwalifikacji)** w każdym przypadku powzięcia przez organ informacji o możliwym naruszeniu. Procedura ta musi stanowić obowiązkowy i wyłączny etap poprzedzający jakiegokolwiek wystąpienie do organów ścigania. Ma to na celu uniemożliwienie ULC prowadzenia czynności „wyjaśniających” poza rygiem k.p.a. i gromadzenia materiału dowodowego bez zapewnienia stronie prawa do obrony;
 - wprowadzenia ustawowego zakazu występowania ULC jako oskarżyciela posiłkowego w sprawach karnych przeciwko personelowi lotniczemu;
 - skuteczniejszej ochrony *Just Culture* w prawie krajowym poprzez wzmocnienie gwarancji procesowych, które uniemożliwią ULC przekształcanie zgłoszeń bezpieczeństwa w materiał dowodowy przeciwko zgłaszającemu.

UZASADNIENIE

I. Brak uprawnień prawotwórczych i błędna wykładnia art. 21 PL

Prezes ULC rażąco narusza art. 21 ust. 2 Prawa lotniczego, traktując zawartą tam normę kompetencyjną jako samoistną podstawę do działań władczych i śledczych. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądów administracyjnych oraz – co warto podkreślić – **licznymi stanowiskami samego organu (prezentowanymi wówczas, gdy jest to dla Urzędu procesowo wygodne)**, art. 21 ust. 2 PL nie kreuje samoistnie żadnych praw ani obowiązków po stronie obywatela. Jest to wyłącznie norma zadaniowa (tzw. rysunek obszaru), która wyznacza właściwość rzeczową organu, a nie uprawnia do ingerencji w sferę wolności jednostki bez konkretnej podstawy materialnoprawnej.

Prezes ULC, jako organ administracji, nie posiada uprawnień policyjnych. Przyjmowanie przez Urząd roli organu działającego poza zakresem przyznanych kompetencji, który na podstawie ogólnego zapisu o "nadzorze" przypisuje sobie prawo do pozaprocesowej inwigilacji i gromadzenia dowodów "na zapas", jest jawnym pogwałceniem zasady legalizmu. Urząd nie może dowolnie żonglować wykładnią art. 21 PL, czyniąc z niego raz martwy przepis kompetencyjny, a raz wszechwładną podstawę do nękania personelu poza rygorem k.p.a. i k.p.k..

II. Świadome działanie wbrew wyrokom sądów, ekspertom i RPO

Proceder „strzelania zarzutami” do pilotów jest prowadzony z pełną premedytacją, wbrew prawomocnym wyrokom sądów okręgowych, opiniom ekspertów i oficjalnym stanowiskom RPO. Prezes ULC wykazuje postawę całkowitego ignorowania orzecznictwa, działając w poczuciu absolutnej urzędniczej bezkarności za publiczne pieniądze.

III. Naruszenie RODO (Art. 6 ust. 1) i brak celu przetwarzania Gromadzenie wizerunków i danych bez podstawy ustawowej narusza RODO, w szczególności wobec braku wykazania przesłanki legalności przetwarzania określonej w art. 6 ust. 1 RODO, w tym istnienia obowiązku prawnego lub realizacji zadania publicznego na podstawie przepisu prawa. Skoro ULC zaniechał wszczynania postępowań administracyjnych (ARA.FCL.250), cel przetwarzania tych danych jest nielegalny. Brak wszczęcia właściwego postępowania administracyjnego oznacza, że organ gromadzi dane osobowe bez określonego, wyraźnego i prawnie uzasadnionego celu (naruszenie zasady ograniczenia celu z art. 5 ust. 1 lit. b RODO), de facto gromadząc je wyłącznie na potrzeby ewentualnych postępowań karnych, do prowadzenia których Prezes ULC nie posiada ustawowych uprawnień śledczych.

Urząd gromadzi dane „na zapas” dla prokuratury, stając się parapolicyjną służbą śledczą, przy czym brak jest jakiegokolwiek podstawy ustawowej do wykonywania tego rodzaju funkcji, co oznacza przetwarzanie danych osobowych bez podstawy prawnej.

IV. Pozbawienie gwarancji procesowych i niegospodarność ULC omija k.p.a (art. 10), uniemożliwiając pilotom udział w postępowaniu. Jednocześnie dobrowolne wysyłanie radców prawnych do sądów karnych jako oskarżyciele posiłkowi (przy braku statusu pokrzywdzonego wg art. 49 k.p.k.) to nękanie personelu za ich własne podatki. Nadanie ULC statusu Agencji w obecnym kształcie doprowadzi do ostatecznej dewastacji polskiego lotnictwa. Minister Infrastruktury nie może pozostać bierny wobec faktu, że podległy mu organ świadomie ignoruje wyroki sądów i buduje systemy celowo omijające gwarancje ustawowe (art. 212a PL).

Organ wypracował pozaprawną, cyniczną metodę wyręczania się organami ścigania i wymiaru sprawiedliwości. Mechanizm ten stanowi systemowe obejście postępowania administracyjnego i prowadzi do faktycznego pozbawienia strony ochrony prawnej przewidzianej w k.p.a. oraz stanowi naruszenie zasady legalizmu wyrażonej w art. 7 Konstytucji RP. Przekazując niezwerifikowany merytorycznie materiał do Prokuratury, Prezes ULC zdejmując z siebie ciężar prowadzenia rzetelnego postępowania administracyjnego i ryzyko przegranej przed sądem administracyjnym. W tym modelu Urząd „nic nie przegrywa”, gdyż ewentualne umorzenia obciążają statystykę prokuratury, a nie organu lotniczego. Pozwala to urzędnikom na bezkarność i nękanie personelu bez wiążącego ich orzecznictwa, przy jednoczesnym unikaniu merytorycznej odpowiedzialności za błędne decyzje, które w trybie k.p.a. podlegałyby kontroli instancyjnej i sądowej.

Źródłem obecnej patologii jest fakt, iż osoby piastujące kluczowe funkcje zarządcze w Urzędzie **nie wywodzą się z cywilnego sektora lotniczego i nie posiadają niezbędnego doświadczenia w zarządzaniu podmiotami lotniczymi poza strukturami administracji.**

Brak merytorycznego przygotowania do kierowania tak specyficznym i skomplikowanym sektorem sprawia, że Zarząd Urzędu nie potrafi wyznaczyć właściwych kierunków polityki nadzorczej, oddając de facto pole do radosnej i szkodliwej twórczości pionowi prawno-legislacyjnego. To właśnie brak doświadczenia zarządczego w realiach rynkowych polskiego lotnictwa powoduje, że organ nie rozumie swojej roli i zamiast stać na straży bezpieczeństwa, koncentruje się na tworzeniu pozaprawnych systemów represji. Przeniesienie tej samej kadry zarządzającej, niemającej pojęcia o realiach funkcjonowania branży, do nowej struktury Agencji (ALC), to klasyczne **gaszenie pożaru benzyną**. Żadne pieniądze nie zastąpią kompetencji zarządczych, których obecnemu kierownictwu ULC po prostu brakuje.

Konkluzja

Minister Infrastruktury, sprawując nadzór nad Prezesem Urzędu Lotnictwa Cywilnego na podstawie **art. 16 ust. 4 Prawa lotniczego**, posiada zarówno kompetencje, jak i ustawowy obowiązek podjęcia skutecznych działań nadzorczych, naprawczych i kadrowych.

Podnoszona niekiedy w praktyce organu argumentacja o rzekomej „niezależności” Prezesa ULC, uniemożliwiającej Ministrowi wydawanie poleceń lub zakazów, jest w tym stanie faktycznym prawnie bezskuteczna i stanowi jedynie próbę uchylenia się od odpowiedzialności za zaniechanie nadzoru. Minister, jako organ posiadający wyłączną kompetencję do wnioskowania o odwołanie Prezesa ULC w każdym czasie (**art. 20 ust. 3 PL**) oraz zatwierdzający Regulamin Organizacyjny ULC, ma pełną władzę i prawny obowiązek nakazać usunięcie z obrotu prawnego wszelkich pozaustawowych procedur śledczych (w tym wykreślenie **§ 9 ust. 1 pkt 19 Regulaminu**).

Dalsza bierność Ministra wobec udokumentowanego systemowego naruszenia praworządności przez podległy mu organ będzie traktowana jako świadome przyzwolenie na bezprawie oraz rażące niedopełnienie obowiązków nadzorczych, w tym niewykorzystanie uprawnień wynikających z **art. 20 ust. 2 i 3 Prawa lotniczego**.

Proszę o udzielenie odpowiedzi poprzez szczegółowe odniesienie się do każdego z zarzutów i wniosków zawartych w niniejszej petycji.

[podpis elektroniczny]

Proszę o odpowiedź na moją skrzynkę e-puap. Nie wyrażam zgody na publikację danych osobowych, z wyłączeniem obowiązków wynikających z ustawy o petycjach.

